

Edward Grott

"Edukacja „Głębszego poziomu” w dialogu i perspektywie”, Anna Karpińska, Białystok 2005 : [recenzja]

Studia Ecologiae et Bioethicae 3, 570-571

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Anna Karpińska (red.) ***Edukacja „Głębszego poziomu” w dialogu i perspektywie***, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2005, ss 400.

Postęp cywilizacyjny sprawia, iż wszystkie dziedziny życia ludzkiego nieustannie muszą ulegać zmianom dostosowawczym do wymagań dnia współczesnego. Podobnie rzecz się ma z nauką.

Pedagogika jest o tyle ważną dziedziną naukową, gdyż właściwe jej zastosowanie w praktyce wpływa nie tylko na współczesne społeczeństwo, ale również na przyszłe pokolenia. Właściwe dostosowanie się do obecnych realiów może zapobiec powstawaniu wielu zagrożeń społecznych w przyszłości jak też, co jest również istotne, bezpośrednio wpływa na rozwój całej cywilizacji.

Współczesne tendencje edukacyjne są wypadkową zmiany ogólnej filozofii edukacyjnej i kształtowania modelu edukacji przyjaznej uczniowi. Bardzo pożądaną zmianą jest wypracowanie takich technik, aby możliwe było trafne rozpoznanie tych cech osobowości ucznia, które staną się „kluczem” do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych. Postęp w pedagogice nie skupia się tylko na osiąganiu zamierzonych celów w nauczaniu i wychowaniu, co raz częściej środowiska naukowe swoją uwagę kierują również na przyczynach niepowodzeń edukacyjnych tam gdzie, zdawać by się mogło, techniki pedagogiczne były właściwie dobrane do warunków.

Zbiór „Edukacja głębszego poziomu w dialogu i perspektywie” składa się z szeregu publikacji, które zostały podzielone na dwie części. W pierwszej części poruszane są tematy związane z szansami rozwoju dzieci uzdolnionych a także zasadom kształcenia i wsparcia uczniów z mikrodeficytami i niepełnosprawnością intelektualną. Druga część mówi o kompetencjach i przemianach nauczycieli w nowej rzeczywistości edukacyjnej.

Bardzo ważną kwestią poruszoną w kilku artykułach jest rozwój i wsparcie młodzieży uzdolnionej. Przemiany w gospodarce, nauce i kulturze sprawiły, że wzrosło społeczne zapotrzebowanie na ludzi zdolnych, oryginalnych i pomysłowych, predysponowanych do tworzenia czegoś nowego. Zazwyczaj pomaga się słabszym, mniej zdolnym, mającym problemy w szkolnej edukacji, działania takie są jak najbardziej uzasadnione, jednak warto pamiętać też o drugiej grupie uczniów, która powinna również otrzymać pomoc ze strony pedagoga. Taką grupą są uczniowie szczególnie uzdolnieni, literacko, artystycznie czy posiadający tzw. „umysł ścisły”, których poziom intelektualny wykracza ponad poziom rówieśników. Uczniom tym, niezależnie od pochodzenia i warunków materialnych należy stworzyć sprzyjające warunki ich rozwoju. Jest to uzasadnione nie tylko dobrem samego dziecka ale też korzyściami jakie przyniesie jego działalność dla ogółu społeczeństwa w przyszłości.

Kolejnym istotnym problemem pedagogów przedstawionym w publikacji jest bardzo wyraźny brak umiejętności radzenia sobie w stosunkach międzyludzkich u współczesnej młodzieży. Nie potrafi ona panować nad emocjami przez co nie może być mowy o podejmowaniu racjonalnych decyzji. Zdaniem autorów jedną z głównych przyczyn takiego stanu rzeczy jest nie wykształcona zdolność do samooceny. Podpowiadają oni swoim czytelnikom w jaki sposób można pomóc podopiecznym w odbudowaniu odpowiedniej oceny samego siebie co bardzo ułatwia funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie.

Publikacje przedstawione w zbiorze są bardzo cennym informatorem jak należy pracować z grupą dzieci, młodzieży posiadających ponadprzeciętne zdolności. Autorzy zwracają uwagę, jakie metody należy stosować celem rozbudzenia motywacji do nauki przy wsparciu rodziny, instytucji szkolnych jak i poza szkolnych.

Warto zwrócić uwagę, że jest to podręcznik przeznaczony dla tych pedagogów, którzy chcą poprawić swoje relacje z uczniem. Książka ukazuje wiele trudnych sytuacji wychowawczo – metodycznych, z którymi się spotyka w swojej pracy nauczyciel. Jest to swoiste kompendium pomocy dydaktycznej w którym wiedza teoretyczna poparta jest przykładami z życia wziętymi.

Edward Grott

Anna Karpińska (red.), ***Edukacyjne Tendencje XXI wieku w dialogu i perspektywie***, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2005, ss. 426.

Kolejna publikacja redakcji Anny Karpińskiej poświęcona jest przyszłości edukacji i dziedzin z nią związanych. Wyzwania jakie niesie za sobą nowy wiek są wielką niewiadomą dla środowisk naukowych. Tempo jakiego nabrała nasza cywilizacja sprawia, że rzeczy będące dziś nowością, jutro będą eksponatami muzealnymi. Podobnie rzecz ma się z nauką, zarówno w teorii jak też i praktyce. Teorie, metody pracy, które dziś są uważane za nowatorskie za kilka tygodni mogą być już krytykowane jako przeżytek.

Wielkie tempo rozwoju cywilizacyjnego sprawia, że otwierają się nowe perspektywy dla wszystkich dziedzin nauki. Urealniają się wizje niegdyś uważane za utopijne. Rodzą się nowe potrzeby, nowe wyzwania.

Zespół autorski poświęcił swoją pracę edukacyjnym wyzwaniom XXI wieku, realiach i prognozach oświatowych, złożonościach. Bardzo dużo uwagi zostało poświęcone zagrożeniom cywilizacyjnym, problemach aksjologicznych oraz dylematom opiekuńczym.